

УРОКИ 17-18

ТЕМА. Спорт у нашому житті. Хокей. Спілкування удвох — діалог. Поділ слова на склади. Наголошений склад. Письмо довгих похилих ліній із петлею вгорі окремо і в поєднанні.

- **Доброго дня**, любий першокласнику.
- **Приготуй** до уроку навчання грамоти буквар, прописи, простий олівець, кольорові олівці.
- Якщо **відгадаєш** загадку, то дізнаєшся тему уроку.
Бокс, хокей, бобслей, футбол, Стадіон, басейни, корт –
Сноуборд і волейбол... Об'єднало слово ... (*спорт*).
- Отже, на уроці ти **помандруєш** до країни Спорту. **Пригадай** урок про спортивні розваги.
- Про які види спорту ти дізнався? (Розумовий вид спорту)
- Сьогодні ти дізнаєшся про такий вид спорту, який навчає мужності, спільної гри в команді, а також розвиває силу, влучність, вміння швидко і точно рухатися.
- Як ти гадаєш, про який вид спорту йдеться?
- **Розгадай** загадку. Її відгадка підтвердить або спростує твої припущення.
П'ять на п'ять хлоп'ят летять, Де усе це відбувається?
Глядачі їм щось кричать, Як же гра ця називається?
Вимагають щось забити, (*Каток, хокей.*)
До воріт не допустити.
- **Розкажи**, що ти знаєш про хокей. (Командна гра на льодовому майданчику, під час якої треба закинути шайбу ключкою у ворота протилежної команди. Такий хокей ще називають канадським).
- **Що потрібно** хокеїстам для гри? (Для гри хокеїстам потрібні спеціальний спортивний інвентар і форма – набір засобів захисту тіла гравця від різноманітних травм (ударів, зіткнення, падіння).

Ковзани шайба, ключка нагрудник

шлем

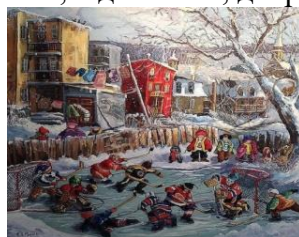
рукавички

щитки

- **Розглянь** репродукції картин художників про хокей, визнач спільне в них. (Зображення не дорослого, професійного, а дитячого, дворового хокею).

Паулін Пакін.
«Вечірній хокей»

Паулін Пакін.
«Хокей»

Річард Бродер.
«Зіткнення»

Річард Бродер.
«Хокей на ставку»

- Де діти грають у хокей?
- Чи є в гравців уболівальники?
- Якщо так, то що вони роблять?
- Який настрій у зображених дітей?
- **Прочитай** інформацію про художників
Паулін Пакін народилася в Канаді – відомій країні хокею. У картинах про дитячий хокей художниця ілюструє унікальні моменти гри.
Річард Бродер – американський професійний спортсмен, хокеїст, який у вільний час дуже полюбляв малювати.
- **Відпочинь**, зроби зарядку <https://www.youtube.com/watch?v=JmvF0ArX2II>

- **Послухай** уривок з оповідання Віктора Кави «Молодець, сестричко!».

ХОКЕЙНИЙ МАТЧ

Грати в хокей запропонували хлопчаки із сусіднього будинку.

Спочатку сусіди безславно програвали. Вони боляче переживали свої невдачі: ахкали, охкали, хапалися за голови...

А Василько і його товариші, гордо позадиравши носи, поважно ковзали по майданчику, недбало пасуючи шайбу. І не помітили, як дружно суперники рвонулися до їхніх воріт.

У результаті, шайби одна за одною просвистіли за спиною у воротаря.

(За Віктором Кавою)

- Дай відповіді на запитання.
- Хто спочатку програвав у хокей?
- Як хлопчаки із сусіднього будинку переживали свої невдачі?
- Як поводитися Василько та його товариші під час гри? Чому?
- Чим закінчилася гра?
- **Переглянь** уривок з мультфільму «Шайбу! Шайбу!» про хокейний матч дитячих команд. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=Fl5uyrloJI4>
- Сподобався мультфільм? Чим саме?
- **Розглянь** верхній малюнок у **букварі** (с. 24).
- Яка подія відображена на малюнку?
- У що грають діти?
- Яке слово кричать уболівальники, коли хочуть, щоб хокеїсти забили гол?
- Прокричимо з тобою разом: *Шай-бу! Шай-бу!*
- Нас почули і забили шайбу: *Гол!*
- Похвали хокеїстів за це: *Мо-лод-ці!*
- Давай ще разом вимовимо слова: *Шай-бу! Мо-лод-ці!*
- Як ми вимовляли слова?(Частинками.)
- Який **висновок** зробите? (Слово можна вимовляти за частинками.)
- Отже, слово *складається* з **частинок**, тому такі частинки і стали називати **складами**.
- Скільки складів у словах *шайба, молодці*? А у слові *гол*?
- **Пригадай**, як ти у схемі позначаєш слово.
- Як же тепер показати, що слово має кілька складів?
- Домовимося слово-прямокутник ділити на частинки вертикальними лініями.
- Скільки у слові складів, стільки ж у прямокутнику частинок.
- Уважно розглянь схеми під малюнком про хокей.
- Скільки тут речень? Який знак стоїть наприкінці кожного речення?
- Вертикальна риска над крапкою в кінці речення – це знак оклику. Він показує, що речення висловлюється із сильним почуттям.
- Скільки слів у кожному реченні? (По одному.)
- А скільки складів у кожному слові? (Один, два і три.)
- **Прочитай** кожне речення із сильним почуттям: *Гол! Шай-бу! Мо-лод-ці!*
- **Назви** зображені предмети, ставлячи до них запитання *що це?*
- Читайлик розгубився. Він не знає, як поділити слова – назви цих предметів на склади.
- **Допоможи** йому.
- Що підказують схеми під зображеними предметами? (Кількість складів у словах.)
- Які слова мають по два склади? Вимовте їх хором: *ша-хи, ке-глі*.
- У яких словах по одному складу?
- **Вимови** їх, не розділяючи на частини: *лук, м'яч*.
- **Подивись** елементи букв нижче.
- Що ти помітив? (Перший елемент знайомий, а другий ні. Другий елемент з верхньою петлею загубив свій «хвостик»).

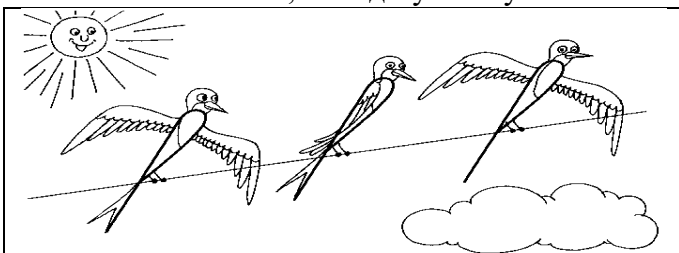

Елементи ці, малята,
Наче в цирку акробати.
Перший обернеться вниз –
Вийде другий, подивись!
Другий теж перевернеться
І на перший обернеться.

Наталія Звіркова

- **Напиши** у повітрі елементи букв
- **Розглянь** малюнок, **знайди** у ньому похилі лінії з петлею вгорі.

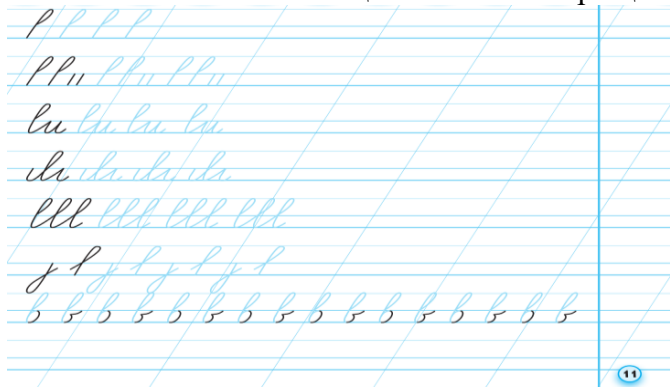
А ці петлі, щоб ви знали,
Ластівками посідали.

Наталія Звіркова

- У **прописах** (с. 11) намальована писанка, прикрашена різноманітними петлями.

- **Розглянь** писанку, зображену вгорі сторінки. Яким чином вона прикрашена?
- **Наведи** верхній візерунок, колір олівця вибери за власним бажанням.
- Тепер **покажи** у повітрі, як треба зображувати довгі похилі лінії з петлями внизу.
- **Наведи** у малюнку нижній візерунок. Якого кольору він буде?
- З яких петель створений візерунок посередині писанки?
- **Наведи** візерунок, чергуючи верхні та нижні петлі.
- **Виконай** веселу руханку. <https://www.youtube.com/watch?v=RW0gEVOgHFY>
- **Напиши** елементи в сітці зошита на сторінці 10.

- **Послухай казку**

В одному лісі жили два малесенькі зайчики Вухань і Вухань. Якось, гуляючи в лісі, вони знайшли собі нірки-хатинки й оселилися в них. А щоб знати, де хто мешкає, прикріпили до своїх хатинок ось такі вивіски:

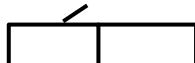

Зрадів тато-заєць, що його діти вже вміють ділити слова на склади, але не зрозумів, де живе Вухань, а де – Вухань. Чи зможеш ти йому допомогти? Як?

- **Прислухайся**, чи однаково вимовляються імена зайчат: *Вухань і Вухань*.

- Давай ще раз **вимовимо** ці слова, ніби **перепитуючи**: *це Ву́хань? це Вуха́нь?*
- Що ти помітив? Який висновок зробиш?
- **Висновок**: У слові з кількома складами один з них вимовляється з більшою силою голосу. Такий склад називається наголошеним. А всі інші склади у слові – ненаголошені. Наголошений склад позначається спеціальною похилою рисою на ним:

- Отже, що треба зробити, щоб допомогти зайчикам?
- Який вигляд тепер матимуть схеми слів?

- **Розглянь** сюжетний малюнок у верхній частині букваря (с. 25).
- **Послухай** текст до нього.

ЦІКАВІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ

Якось Оленка, Петрик і Миколка стояли на березі річки і спостерігали за природою. Раптом вони побачили на березі сороку.

– Дивіться, – зауважила Оленка, – сорока чорно-біла, а береза біло-чорна.

– Це насправді цікаво, – додав допитливий Миколка. – У сороки білі боки, тому вона білобока. А в берези біла кора, тому вона білокора.

- **Порівняй** зміст прослуханого тексту з ілюстрацією до нього.
- **Порівняй** звучання слів.
- Де стоять діти? (На березі.) А де сидить сорока? (На березі.)
- Чим відрізняється звучання цих слів?
- **Розглянь** схеми слів під малюнком до тексту, «прочитай» їх.
- **Склади** речення з цими словами за схемою.

Діти стоять на березі.

Сорока сидить на березі.

- **Розглянь** малюнки в нижній частині сторінки, **назви** зображених птахів (дятел, сова, ворона, горобець).
- Став до слів запитання *хто це?* Скільки складів у словах за схемами під малюнками?
- **Промовляй** назви птахів за складами та **визначай** наголошений склад.
- **Пригадай** текст «Цікаві спостереження».
- За чим спостерігали Оленка, Петрик і Миколка? (За природою.) А ми з тобою продовжуємо спостерігати за мовними явищами і досліджувати мовлення.
- **Пригадай**, що сказала Оленка про пташку і дерево.
- Чому сороку дівчинка навала чорно-білою, а березу, навпаки, – біло-чорною?
- **Зверни увагу** на те, як важливо бути уважним до значення слів, точно висловлюватися.
- Як утворилися слова *білобока*, *білокора*? З яких частинок вони складаються?
- **Отже**, в тексті Оленка попросила друзів звернути увагу на сороку і березу, повідомила інформацію про них. А Миколка підтримав розмову і доповнив інформацію.
- Пропоную тобі цей **діалог розіграти** в особах разом з мамою.
- **Пригадай**, що нове про слово ти дізнався?
- Скільки складів може мати слово?
- Як позначається це у схемі слова?
- Що таке наголос, наголошений склад?
- Як треба вимовляти слово, щоб визначити наголошений склад?
- Як він позначається у схемі слова?
- Читайлик визначив, що у слові *мир* два склади, а у слові *школа* три. Ти згоден?
- **Оціни** свою роботу в прописах, біля елементів, написаних найкраще, постав знаки оклику.